

СЕКЦІЯ 2.
ВЧЕНІ-ПЕДАГОГИ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»: НАУКОВА ТА ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ (1954 –
2023 РР.).

Віта БУЧКОВСЬКА,
кандидат сільськогосподарських наук, доцент,
доцент кафедри технології виробництва
і переробки продукції тваринництва
Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»
м. Кам'янець-Подільський

Юлія ЄВСТАФІЄВА,
кандидат сільськогосподарських наук, доцент,
доцент кафедри технології виробництва
і переробки продукції тваринництва
Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»
м. Кам'янець-Подільський

РОЛЬ ПРОФЕСОРА ДМИТРА ГРИГОРОВИЧА СТЕПАНОВА У
СТВОРЕННІ КРОСБРЕДНОГО ВІВЧАРСТВА НА ПОДІЛЛІ

Історія українського тваринництва багата науковими дослідженнями та накопиченим практичним досвідом, які не втратили актуальності і в наш час. Одним з таких, на нашу думку, є досвід створення кросбредного вівчарства на Поділлі у 70-х роках ХХ століття за участю кафедри спеціального тваринництва КПСПІ під керівництвом доктора сільськогосподарських наук, професора Д. Г. Степанова. У вересні 1967 року Дмитро Григорович приїздить до Кам'янця-Подільського та очолює кафедру спеціальної зоотехнії сільськогосподарського інституту.

У 1968 році Дмитро Григорович захистив докторську дисертацію на тему «Господарсько-корисні ознаки та біологічні особливості помісного тонкорунного молодняка». В роботі було проведено порівняльне вивчення помісних овець першого покоління різних поєднань схрещування за їх скороспілістю, м'ясною

та вовновою продуктивністю. Було вивчено динаміку живої маси та росту вовни; настриг та якість вовни; перетравність поживних речовин раціону, обмін азоту та кальцію; легеневий газообмін; густину вовни та характер оброслості; деякі морфологічні та біохімічні показники крові; взаємозв'язок інтер'єрних показників з продуктивністю; успадкування господарсько-корисних ознак; ефективність поєднання баранів асканійської, прекос, грозненської, сальської, ставропольської порід, з матками різних ліній асканійської породи. У роботі було доведено, що вівцематки асканійської породи при схрещуванні з баранами порід прекос, грозненської, сальської та ставропольської дають неоднакове потомство. Це вказує на необхідність при схрещуванні тонкорунних овець враховувати генеалогічні та фенотипічні особливості тварин, що спаровуються. Основні господарсько-корисні якості овець асканійської породи – міцність конституції, порівняно велика жива маса. Густина, настриг та довжина вовни в породі консолідовані та добре передаються потомству. Генетична різноманітність продуктивних ознак дає можливість подальшого удосконалення породи шляхом чистопорідного розведення. У системі племінної роботи з удосконалення асканійської породи у вовново-м'ясному напрямку продуктивності, для створення нових типів та ліній у породі можна використовувати баранів породи прекос.

За час роботи на зоотехнічному, а потім зооінженерному факультеті КПСПІ (1967-1982 р.р.) професор Д. Г. Степанов проводив значну наукову роботу в галузі вівчарства. Дмитро Григорович був ініціатором створення кросбредного вівчарства на Поділлі, автором ряду оригінальних публікацій зі схрещування, інбридингу, кросів, ліній, ранньої оцінки племінних якостей плідників та оцінки хутрових овчин різних порід тонкорунних овець.

Дмитро Григорович Степанов приділяв багато сил, знань, уваги і часу підготовці наукових кадрів. За період науково-педагогічної діяльності Д. Г. Степанов підготував п'ятнадцять кандидатів сільськогосподарських наук, видав

ряд підручників для студентів вищих навчальних закладів серед яких: «Вівчарство», «Племінна робота на вівцефермах», «Справочник по овцеводству».

Д. Г. Степанов - автор ряду оригінальних і актуальних публікацій з проблем вівчарства, в тому числі про схрещування і родинне розведення, кросах ліній, ранню оцінку племінних переваг виробників, хутрянні властивості овчин різних порід тонкорунних овець.

У грудні 2023 року виповнюється 110 років від дня народження видатного вченого практика та учителя Дмитра Григоровича Степанова.